

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 1781214 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (UN-HABITAT) Tarafından Temsil Edilen Birleşmiş Milletler Arasında Doğu Avrupa ve Orta Asya Ülkeleri İçin Türkiye Cumhuriyeti'nde BM-Habitat Bölge Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan KURTULMUŞ
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm , Çevre
Esas Komisyon	Dışişleri
Tarih: 22-1-2026	Esas No: 2/3487

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
21 Ocak 2026
Numara:

Y GENEL BAKANLIK
21 Ocak 2026
No: 1783581

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İNSAN
YERLEŞİMLERİ PROGRAMI (UN-HABITAT) TARAFINDAN TEMSİL EDİLEN
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ARASINDA DOĞU AVRUPA VE ORTA ASYA
ÜLKELERİ İÇİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NDE BM-HABİTAT BÖLGE OFİSİ
KURULMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 14 Aralık 2024 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (UN-HABITAT) Tarafından Temsil Edilen Birleşmiş Milletler Arasında Doğu Avrupa ve Orta Asya Ülkeleri İçin Türkiye Cumhuriyeti'nde BM-Habitat Bölge Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : Z-90666677-599- 357965
Konu : Anlaşma

1 6 Ocak 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

14 Aralık 2024 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (UN-HABITAT) Tarafından Temsil Edilen Birleşmiş Milletler Arasında Doğu Avrupa ve Orta Asya Ülkeleri İçin Türkiye Cumhuriyeti'nde BM-Habitat Bölge Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşma"yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

- 1- Genel Gerekçe
- 2- Anlaşma (Türkçe, İngilizce)

16 Ocak 2026

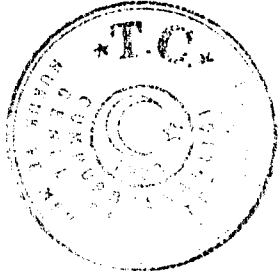
1781214

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (UN-HABITAT) Tarafından Temsil Edilen Birleşmiş Milletler Arasında Doğu Avrupa ve Orta Asya Ülkeleri İçin Türkiye Cumhuriyeti’nde BM-Habitat Bölge Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşma” 14 Aralık 2024 tarihinde İstanbul’da imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma ile İstanbul’da BM-Habitat Bölge Ofisinin açılması, Türkiye’nin sürdürülebilir şehircilik, sıfır atık, kentsel dönüşüm, akıllı şehirler ve afet sonrası yeniden yapılanma alanlarında bölgesel ve küresel düzeyde daha etkin bir rol üstlenmesini sağlayacaktır. Türkiye’nin stratejik konumu, hız kazanan kentsel iyileştirme süreci ve BM-Habitat ile yürütülen ortak projeler, İstanbul’un Bölge Ofisine ev sahipliği yapmasını önemli kılmaktadır.

BM-Habitat Bölge Ofisinin, sıfır atık girişimleri, afetlere dirençli şehirler, çölleşme ile mücadele ve dijitalleşme gibi alanlarda teknik destek sağlayarak Türkiye’de ve çevre bölgelerde sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkı sunması öngörülmektedir. Ayrıca, Bölge Ofisi vasıtasıyla BM-Habitatın uzmanlığının yerel yönetimlerin kapasitesini artırarak uluslararası işbirliklerini güçlendireceği ve Türkiye’nin küresel kentsel gelişim politikalarındaki etkinliğini artıracığı değerlendirilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

UN-HABITAT

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İNSAN YERLEŞİMLERİ PROGRAMI (UN-HABITAT) TARAFINDAN TEMSİL EDİLEN BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

ARASINDA

DOĞU AVRUPA VE ORTA ASYA ÜLKELERİ İÇİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NDE BM-HABİTAT BÖLGE OFİSİ KURULMASINA İLİŞKİN

ANLAŞMA

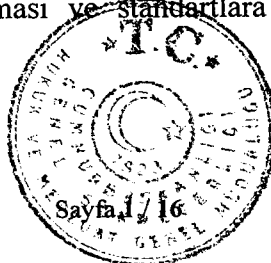
Birleşmiş Milletlerin Ayrıcalık ve Muafiyetlerine dair Sözleşme'nin, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 13 Şubat 1946 tarihinde kabul edildiğini ve Türkiye'nin bu Sözleşme'ye 22 Ağustos 1950 tarihinde çekince koyarak katıldığını **GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURARAK;**

Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (bundan böyle "BM-Habitat" olarak anılacaktır), Birleşmiş Milletler Sistemi içinde insan yerleşimleri faaliyetlerini koordine eden kuruluş olup, hükümetlerle iş birliği içinde Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin (SKH'ler), özellikle de "Kentleri ve insan yerleşimlerini kapsayıcı, güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir kılmak" başlıklı 11. Hedefin uygulanmasında tüm ortaklarla iş birliğini teşvik etmek ve pekiştirmekten sorumlu olmanın yanı sıra, 2016 yılında Ekvador'un Kito şehrinde düzenlenen Konut ve Sürdürülebilir Kentsel Gelişme Konferansı'nda (Habitat III) kabul edilen Yeni Kentsel Gündem'in izlenmesi, değerlendirilmesi ve uygulanmasının odak noktası **OLDUĞUNDAN;**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ, (bundan böyle "Hükümet" olarak anılacaktır), sürdürülebilir kentleşme ve Birleşmiş Milletler kuruluşları ile iş birliğinin güçlendirilmesine özellikle ilgi duyduğundan ve kentsel gelişimin, barınma koşullarının, kaliteli ve güvenli kamusal alanların üretiminin ve herkes için uygun fiyatlı ve yeterli konut sağlanmasının iyileştirilmesine yönelik kabul edilmiş ilkeleri uygulamaya istekli **OLDUĞUNDAN;**

Hükümet, insana yakışır konut hakkı ve erişimini, Türkiye Cumhuriyeti'nde ve bölgede (Doğu Avrupa ve Orta Asya) sanayileşme, istihdam yaratma, insani ve sosyal kalkınma için önemli bir vasıta haline getirmeyi **AMAÇLADIĞINDAN;**

Afete dirençli kentsel planlama ve stratejilerin sağlanması, akıllı şehir politika ve stratejilerinin teşvik edilmesi, iklim odaklı kentsel planlamanın yerinden yönetilmesi, katılımcı yerel yönetişimin sağlanması, Sıfır Atık uygulamalarının yaygınlaştırılması, kentsel nizamslılıkların ve krizlerin azaltılması ve standartlara uygun konutların inşa edilmesi Hükümet'in isteği **OLDUĞUNDAN;**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

UN-HABITAT

Hükümet; üçlü, güney-güney ve uluslararası iş birliği olanaklarını güçlendirmek ve sürdürülebilir, kapsayıcı, barışçıl ve eşitlikçi insan yerleşimleri gelişimini teşvik etmek için kamu politikaları, program, girişim ve planların uygulanmasında Birleşmiş Milletler Sisteminin desteğinden yararlanmak amacıyla BM-Habitat temsilciliğini kurumsallaştırmayı **AMAÇLADIGINDAN;**

BM-Habitat ve Hükümet (bundan böyle müştereken “Taraflar” ve münferiden “Taraflar” olarak anılacaktır), Doğu Avrupa ve Orta Asya Ülkeleri için Türkiye Cumhuriyeti'nin İstanbul şehrinde bir BM-Habitat Bölge Ofisi kurulması konusunda istişarelerde **BULUNDUKLARINDAN;**

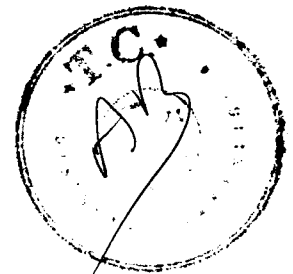
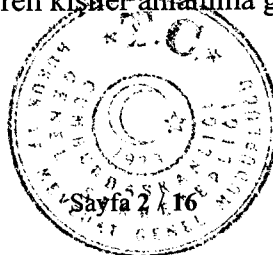
Taraflar, Doğu Avrupa ve Orta Asya Ülkeleri için Türkiye Cumhuriyeti'nde BM-Habitat Bölge Ofisi'nin kurulması ve işleyişine ilişkin tüm hususları işbu Anlaşma vasıtasıyla kayıt altına alma ve resmileştirme arzusunda **OLDUKLARINDAN;**

BU ESASLAR ÇERÇEVESİNDE, Taraflar, işbu Anlaşma'yı dostane bir iş birliği ruhu içinde akdetmişlerdir:

Madde I **Tanımlar**

1. İşbu Anlaşma'nın amaçları bakımından:

- (a) “Ev Sahibi Ülke” Türkiye Cumhuriyeti anlamına gelir;
- (b) “Ofis”, Doğu Avrupa ve Orta Asya Ülkeleri için Türkiye Cumhuriyeti'ndeki BM-Habitat Bölge Ofisi anlamına gelir;
- (c) “Ofis Başkanı” Ofisten sorumlu olan Birleşmiş Milletler görevlisi anlamına gelir;
- (d) “Ofis Görevlileri”, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 7 Aralık 1946 tarihli ve 76 (1) sayılı kararında öngörüldüğü üzere, yerel olarak işe alınan ve saatlik ücret ödenenler hariç, uyrukluktan bağımsız olarak Ofise hizmet vermek üzere görevlendirilen tüm BM-Habitat personelini ifade eder;
- (e) “Görevli Uzmanlar”, Ofis Görevlileri dışında, Ofis'in talebi üzerine veya Ofis adına görev yapan kişiler anlamına gelir;
- (f) “Hizmet Gerçekleştiren Kişiler”, hizmet yüklenicileri, operasyonel uzmanlar, Birleşmiş Milletler Gönüllüleri Programı (bir Birleşmiş Milletler kuruluşu) tarafından görevlendirilen gönüllüler ve danışmanlar da dahil olmak üzere Ofis için hizmet gerçekleştiren kişiler anlamına gelir;

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

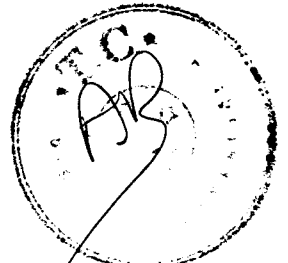
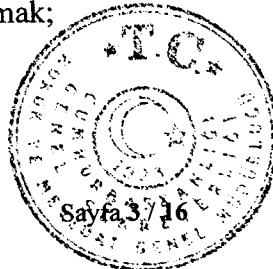
UN-HABITAT

- (g) “Genel Sözleşme”, Genel Kurul tarafından 13 Şubat 1946 tarihinde kabul edilen ve Türkiye Cumhuriyeti'nin 22 Ağustos 1950 tarihinde belirli çekinceler koyarak taraf olduğu Birleşmiş Milletlerin Ayrıcalık ve Muafiyetlerine Dair Sözleşme anlamına gelir;
- (h) “Yetkili Makamlar” Ev Sahibi Ülkenin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Ev Sahibi Ülkenin Dışişleri Bakanlığı veya Ev Sahibi Ülkenin kanun ve yönetmelikleri kapsamındaki diğer ilgili makamlar anlamına gelir;
- (i) “Ofis Binaları”, Tarafların yazılı mutabakatı ile yetkilendirilen, Ofis tarafından daimî veya geçici olarak kullanılan bina veya binanın bir kısmı anlamına gelir;
- (j) “Ofis Arşivleri”, Ofis'e ait olan veya Ofis'in görevlerini ifa ederken tuttuğu tüm kayıt, yazışma, belge, el yazması, e-posta, bilgisayar kayıtları, hareketsiz ve hareketli resimler, film ve ses kayıtları anlamına gelir;
- (k) “Ofisin Malları”, Ofise ait olan veya Ofisin işlevlerini ifa etmek üzere Ofis tarafından tutulan veya yönetilen fon, gelir ve diğer varlıklar dahil olmak üzere tüm malları anlamına gelir;
- (l) “Genel Sekreter” Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri anlamına gelir;
- (m) “Telekomünikasyon”, yazılı veya sözlü bilgi, görüntü, ses veya herhangi bir nitelikteki bilginin tel, radyo, uydu, optik, fiber veya başka herhangi bir elektronik veya elektromanyetik yolla yayılması, iletilmesi veya alınması anlamına gelir; ve
- (n) “Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Üyeleri”, bir Görevlinin eşi veya 21 yaşın altındaki çocukları ile ekonomik olarak bir Ofis Görevlisine bağımlı olan çocuklar ve birinci dereceden akrabaları anlamına gelir.

Madde II Ofis'in Kurulması

1. Ofis, BM-Habitat'ın Doğu Avrupa ve Orta Asya Ülkeleri ile Türkiye Cumhuriyeti'nde stratejik rehberlik ve temsilini sağlama işlevlerini yerine getirmek ve Hükümetin 2030 Gündemi ile Yeni Kentsel Gündemin uygulanmasında ve aşağıdakiler dâhil tüm görevlendirilen faaliyetlerde desteğini almak amacıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin İstanbul şehrinde kurulur:

- (a) Ortaya çıkan kalkınma sınamalarını ve önceliklerini belirlemek için liderlik ve stratejik düşünce sağlamak;

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

UN-HABITAT

(b) Ortak geliştirilen ve üzerinde mutabık kalınan uygun Ülke Program Belgeleri kapsamında, çerçevesi çizilecek sürdürülebilir kentleşme ve kentsel iyileşme alanlarında normatif/politik ve işlevsel destek sağlamak; ve

(c) Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma İşbirliği Çerçeveleri konusunda Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Grubunu desteklemek ve Türkiye Cumhuriyeti'nde ve bölgesel düzeyde ortak programlama, koordinasyon ve ortaklık kurmada Birleşmiş Milletler kalkınma sistemi ile iş birliği yapmak.

2. Ofis, BM-Habitat'ın Hükümet kurumları ve Sıfır Atık Vakfı gibi ilgili diğer paydaşlarla ortaklaşa biçimde aşağıdakiler dahil Türkiye Cumhuriyeti'nde devam eden ve gelecekteki tüm girişimlerine ev sahipliği yapmak ve bunları koordine etmek üzere, Hükümet tarafından BM-Habitat'a tahsis edilir:

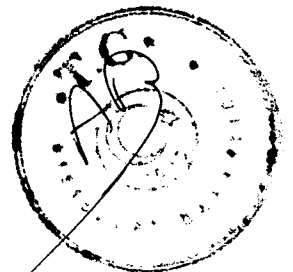
- (a) Sıfır Atık girişi;
- (b) BM-Habitat'ın "Küresel Kentsel İzleme Çerçevesi"nin kentlerde uygulanması;
- (c) Yeni Kentsel Gündem'in uygulanmasının izlenmesi ve ulusal ilerleme raporlarının hazırlanmasının desteklenmesi;
- (d) Akıllı şehir stratejileri, Eylemler ve Uygulamalar;
- (e) Ulusal Kentleşme Stratejilerinin belirlenmesi;
- (f) Afete dayanıklı kentsel planlama ve stratejilerin oluşturulması;
- (g) Çölleşme ile mücadele faaliyetleri;
- (h) Afete dirençli şehirler;
- (i) Yerel iklim eylemleri;
- (j) SKH Şehirleri ve Gönüllü Yerel İncelemeler;
- (k) Depremlerden etkilenen bölgelerde Kentsel İyileştirme;
- (l) Türk Yerel Yönetimleri ile destek ve iş birliği;
- (m) Dünya Etnospor Konfederasyonu ile iş birliği içinde Gençlik ve Etnospor.

Madde III Tüzel Kişilik

1. Ofis, Türkiye Cumhuriyeti'nde tüzel kişiliği haizdir. Aşağıda belirtilen yetkilere sahiptir:

- (a) Sözleşme yapma;
- (b) Taşınmaz ve taşınır mal edinme ve elden çıkarma;
- (c) Yasal işlem başlatma.

2. İşbu Anlaşma'nın amaçları bakımından, Ofis, Ofis Başkanı veya Ofis Başkanı tarafından atanmış görevli tarafından temsil edilir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Madde IV **Anlaşma'nın Amacı ve Kapsamı**

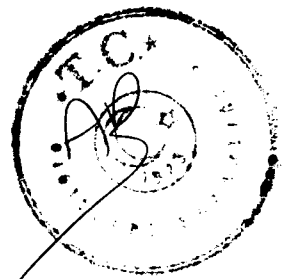
1. İşbu Anlaşma; Ofis Binaları, Görevliler, Görevli Uzmanlar ve Hizmet Gerçekleştiren Kişilerin statüsünü düzenler.
2. İşbu Anlaşma; Ofis'in işlevlerinin etkin bir şekilde yerine getirilmesi için gerekli düzenlemeleri belirler. Ofis tarafından Ev Sahibi Ülkeye görevinin bir parçası olarak sağlanan yardımın ilişkisini ve yöntemlerini belirlemez.

Madde V **Genel Sözleşme'nin Uygulanması**

Genel Sözleşme, Ev Sahibi Ülke tarafından Genel Sözleşme'ye koyulan çekinceler saklı kalmak kaydıyla; Ofis, Ofis'in malları, fonları ve varlıkları ile Ev Sahibi Ülkedeki Görevliler, Görevli Uzmanlar ve Hizmet Gerçekleştiren Kişiler için geçerlidir.

Madde VI **Ofis'in Dokunulmazlığı**

1. Ofis Binaları dokunulmazdır ve Ofis'in malları, fonları ve varlıkları, yerine ve kimin himayesinde bulunduğu bakılmaksızın; arama, el koyma, müsadere, kamulaştırma ve yürütme, idari, adli veya yasama yoluyla yapılan diğer her türlü müdahaleden bağıştır.
2. Ev Sahibi Ülkenin hiçbir memuru veya görevlisi ya da Ev Sahibi Ülkede kamu yetkisini kullanan hiçbir bir kişi, Ofis Başkanının rızası ve onayladığı koşullar dışında, herhangi bir görevi icra etmek üzere Ofis binasına giremez. Yangın veya acil koruma önlemi gerektiren başka bir acil durum halinde kendisine zamanında ulaşılabilmesi durumunda, Ofis Başkanının Ofis Binalarına girilmesine rızası olduğu varsayılır.
3. Ofis Binaları; Ofis, Birleşmiş Milletler veya diğer ilgili kuruluşlar tarafından düzenlenen toplantılar, seminerler, sergiler ve diğer ilgili amaçlar için kullanılabilir.
4. Ofis Binaları, IV. maddede belirtildiği üzere işbu Anlaşma'nın amacı ve kapsamı ile bağdaşmayan herhangi bir şekilde kullanılamaz.
5. Türkiye Cumhuriyeti'nde, Ofis tarafından düzenlenen toplantılar, seminerler, eğitim kursları, sempozyumlar, çalıştaylar ve benzeri faaliyetler için Tarafların yazılı mutabakatı sonucunda kullanılabilecek herhangi bir bina, geçici olarak Ofis Binalarına dahil edilir ve Ofis tarafından düzenlenen bu tür toplantılar, eğitim kursları, sempozyumlar, çalıştaylar ve benzeri faaliyetler süresince işbu Anlaşma kapsamına dahil kabul edilir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

6. Ofis Arşivleri ve genel olarak Ev Sahibi Ülke’de nerede bulunursa bulunsun ve kimin elinde olursa olsun Ofis’e ait olan veya Ofis tarafından kullanılan tüm belge ve materyaller dokunulmazdır.

7. 23 Şubat 2011 tarihli “Türkiye’de Yapılan Birleşmiş Milletler Konferansları ve Toplantılarına Dair Ayrıcalık, Bağışıklık ve Diğer Bazı Hususlara İlişkin Düzenlemeler Hakkında Birleşmiş Milletler ve Türkiye Arasındaki Çerçeve Anlaşması” bu tür faaliyetler için geçerlidir ve Taraflar, Türkiye’de düzenlenen her toplantı, seminer, sergi ve benzeri faaliyetle ilgili olarak organizasyonel, mali ve diğer hususlara ilişkin geçici düzenlemeler yaparlar.

8. Birleşmiş Milletler, Ofisin işlevlerinin yerine getirilmesi için gerekli koşulların oluşturulması amacıyla, Ofis Binaları içinde geçerli olacak düzenlemeler yapma yetkisine sahiptir.

Madde VII **Güvenlik ve Koruma**

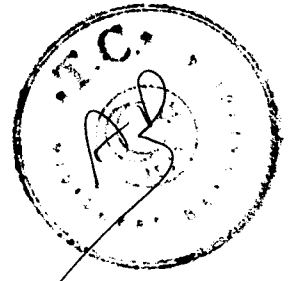
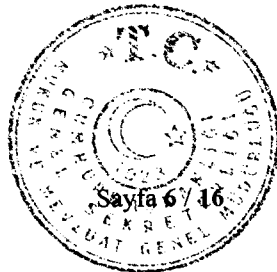
1. Yetkili Makamlar, Ofis Binalarının güvenliğini ve korunmasını sağlar ve Ofis Binalarının sükunetinin, dışarıdan gelen kişilerin veya grupların izinsiz girişleri veya yakın çevresindeki karışıklıklar nedeniyle bozulmamasını sağlamak için gerekli özeni gösterirler. Ofis Başkanı tarafından talep edilmesi halinde Yetkili Makamlar, Ofis Binalarında veya yakın çevresinde kanun ve düzenin korunması ve buralardan şahısların çıkarılması için gerekli güvenlik hizmetlerini sağlarlar.

2. Yetkili Makamlar, işbu Anlaşma’da atıfta bulunulan kişilerin; Ofis için resmi görevlerini yerine getirirken veya çalışırken, Ofis’in her türlü müdahaleden uzak ve düzgün bir şekilde işlemesi için elzem olan uygun güvenlik, emniyet ve korumayı sağlamak amacıyla gerekli olabilecek etkili ve yeterli işlemleri yaparlar.

Madde VIII **Kamu Hizmetleri**

1. Yetkili Makamlar, Ofis Başkanının talebi üzerine ve Hükümet tarafından akredite edilmiş herhangi bir diplomatik misyona tanınanlardan daha az elverişli olmayan şartlar ve koşullar altında, Ofis’in ihtiyaç duyduğu, elektrik, su ve iletişim gibi hizmetleri içeren fakat bunlarla sınırlı olmayan kamu hizmetlerine erişimini kolaylaştırırlar.

2. Yukarıda VIII. madde, 1. fıkra kapsamında atıfta bulunulan kamu hizmetlerinin Yetkili Makamlar tarafından Ofis’e sağlandığı veya fiyatlarının adı geçenlerin kontrolü altında olduğu durumlarda, söz konusu hizmetlerin ücreti, akredite diplomatik misyonlara tanınan en düşük emsal ücretleri aşmaz.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

UN-HABITAT

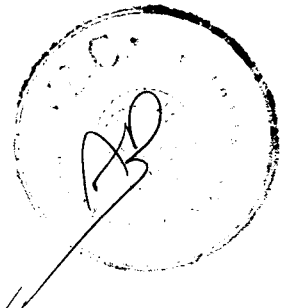
3. Yukarıda belirtilen hizmetlerin tamamen veya kısmen kesintiye uğramasına yol açan mücbir sebep durumlarında Ofis'e, görevlerinin ifası için, Ev Sahibi Ülke tarafından herhangi bir diplomatik misyona tanınandan daha az elverişli olmayacak şekilde muamele tanınır.
4. İşbu VIII. maddenin hükümleri, Ev Sahibi Ülkenin yangından korunmaya yönelik veya sıhhi düzenlemelerinin makul bir şekilde uygulanmasına engel teşkil etmez.

Madde IX **İletişim Kolaylıkları**

1. Ofis, resmi iletişimi için, posta, kablo, telgraf, radyogram, telefoto, telefon ile basın ve radyodaki enformasyona yönelik diğer iletişim ve basın ücretleri için uygulanan öncelikler, oranlar ve vergiler konusunda Ev Sahibi Ülke tarafından, diplomatik misyonu da dâhil olmak üzere diğer bir Hükümete sağlanandan daha az elverişli olmayan muameleden yararlanır.
2. Hükümet, kullanılan iletişim aracı ne olursa olsun, Ofis'in resmi iletişiminin dokunulmazlığını güvence altına alır ve söz konusu iletişime herhangi bir sansür uygulamaz.
3. Ofis, elektronik, yüksek frekanslı radyo ve uydu tesisleri de dâhil olmak üzere iletişim ve telekomünikasyon ekipmanlarını kullanma ve kodları kullanma ve diplomatik kurye ve çantalarla aynı bağıışıklık ve ayrıcalıklara sahip kurye ve çantalarla evrak gönderme ve alma hakkına sahiptir. Çantalar görünür şekilde Birleşmiş Milletler amblemini taşımak zorunda olup sadece resmi kullanım amaçlı belge veya eşyaları içerebilir ve kuryeye Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenen bir kurye senedi verilir.

Madde X **Mallar, Fonlar ve Varlıklar**

1. Birleşmiş Milletler'in bağıışıklığından açıkça feragat ettiği özel durumlar dışında, Ofis, Ofis'in malları, fonları ve varlıkları, nerede bulunursa bulunsun ve kimin elinde olursa olsun, her türlü yasal işlemten bağıışıklığa sahiptir. Bununla birlikte, bağıışıklıktan feragat edilmesinin, herhangi bir icra tedbirini kapsamayacağı kabul edilir.
2. Ofisin malları, fonları ve varlıkları, her türlü kısıtlama, düzenleme, kontrol ve moratoryumdan muaftır.
3. Herhangi bir mali kontrol, düzenleme veya moratoryumla sınırlandırılmaksızın, Ofis:
 - (a) her türlü fon, para birimi veya kıymetli evrakı bulundurabilir ve bunları kullanabilir ve herhangi bir para biriminde hesap bulundurup işletebilir ve sahip olduğu herhangi bir para birimini başka bir para birimine dönüştürebilir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

- (b) fon veya dövizlerini Ev Sahibi Ülkeden başka bir ülkeye veya Ev Sahibi Ülke içinde, Birleşmiş Milletlere veya herhangi bir başka kuruluşa aktarmakta serbesttir.

Madde XI

Vergi, Harç, İthalat veya İhracat Kısıtlamalarından Muafiyet

1. Ofis, varlıkları, malları, gelirleri, faaliyetleri ve işlemleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden faydalanır:

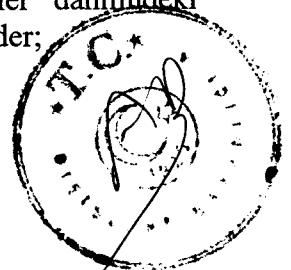
- (a) Gelir vergisi, kurumlar vergisi, motorlu taşıtlar vergisi ve emlak vergisi dâhil, ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere tüm doğrudan vergilerin yanı sıra, harç, damga vergisi, özel tüketim vergisi (yalnızca Ofis tarafından özel tüketim vergisi mükelleflerinden yapılan mal alımlarıyla ilgili olarak), katma değer vergisi ve özel iletişim vergisi dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere dolaylı vergilerden muafiyet. Ancak, Ofis, esasen Yetkili Makamlar veya Ev Sahibi Ülkenin kanun ve yönetmelikleri uyarınca bir şirket tarafından verilen kamu hizmetlerinin, verilen hizmetlerin miktarına göre sabit bir oranda ücretlendirilmesinden daha fazla olmayan ücretlerden, vergilerden veya harçlardan muafiyet talep etmeyecektir.
- (b) Ofis tarafından resmi kullanımı için ithal veya ihraç edilen eşyalara ilişkin vergi ve gümrük harçları ile ithalat ve ihracata ilişkin yasak ve kısıtlamalardan muafiyet. Ancak, bu muafiyet kapsamında ithal edilen eşyaların, Ev Sahibi Ülke Hükümeti ile mutabık kalınan koşullar dışında, ithal edildikleri Ev Sahibi Ülkede satılmayacağı anlaşılmaktadır.
- (c) Ofis tarafından resmi faaliyetleri çerçevesinde ithal edilen, ihraç edilen veya yayımlanan yayınlar, hareketli ve hareketsiz görüntüler, filmler, kasetler, disketler, kompakt diskler ve diğer benzer medya kayıtlarının ithalatı veya ihracatı üzerindeki vergi ve gümrük harçları dahil olmak üzere tüm sınırlama ve kısıtlamalardan muafiyet.

Madde XII

Görevliler

1. Ofis Görevlileri, Ev Sahibi Ülkede aşağıda kaydedilen ayrıcalık, bağışıklık ve kolaylıklardan yararlanır:

- (a) Resmi sıfatlarıyla söyledikleri veya yazdıkları sözler ve tüm eylemlerine ilişkin yasal işlemden bağışıklık. Bu bağışıklık, Birleşmiş Milletler dâhilindeki istihdamın sona ermesinin ardından yürürlükte kalmaya devam eder;

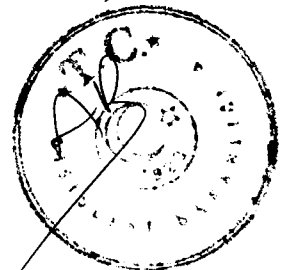
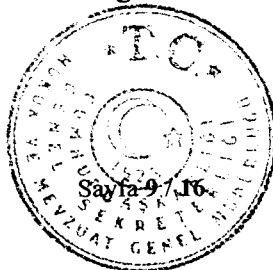

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

UN-HABITAT

- (b) Suçüstü durumu istisnasıyla, görevlerinin yerine getirilmesi sırasında ifa edilen eylemler için vicahi tutuklama veya gözaltına alınmadan ve kişisel ve resmi eşyalarına ve bagajlara el konulmasından bağımsızlık bu gibi durumlarda, Yetkili Makamlar derhal Ofis Başkanına tutuklama, gözaltı veya el koyma hakkında bilgi verir;
- (c) Ev Sahibi Ülkede herhangi bir askerlik hizmeti yükümlülüğünden veya diğer zorunlu hizmetlerden muafiyet.
- (d) Birleşmiş Milletler tarafından kendilerine ödenen maaş ve ücretler için vergiden muafiyet; kendileri ve bakmakla yükümlü oldukları aile üyeleri için, söz konusu gelirler Ev Sahibi Ülke dışındaki kaynaklardan elde edildiği veya söz konusu mülkler Ev Sahibi Ülke dışında bulunduğu sürece, tüm gelir ve mallar için vergiden muafiyet;
- (e) Kendileri ve Bakmakla Yükümlü Oldukları Aile Üyeleri için göç kısıtlamalarından veya yabancı kayıt prosedürlerinden muafiyet;
- (f) Kendileri bakımından resmî işleri için Ev Sahibi Ülke içinde herhangi bir dolaşım ve seyahat kısıtlamasından muafiyet ve Ofis Başkanı ile Yetkili Makamlar arasında mutabık kalınan düzenlemelere uygun olarak kendileri ve Bakmakla Yükümlü Oldukları Aile Üyeleri için boş zaman etkinliklerine dair benzer bir muafiyet.
- (g) Yerli veya yabancı para cinsinden hesap sahibi olmak da dahil olmak üzere dövizle ilgili olarak, Ev Sahibi Ülkeye akredite diplomatik misyon üyelerine tanınan kolaylıklardan faydalanma.
- (h) Kendileri ve Bakmakla Yükümlü Oldukları Aile Üyeleri için uluslararası kriz zamanında diplomatik temsilcilere tanınan aynı koruma ve ülkesine geri gönderilme kolaylıkları.
- (i) Ev Sahibi Ülkenin vatandaşı olmamaları veya bu ülkede daimî ikamet etmemeleri koşuluyla, kişisel kullanımları için her türlü vergi ve harçlardan (katma değer ve özel tüketim vergisi dahil) ve ithalat üzerindeki yasak ve kısıtlamalardan muaf olarak aşağıdakileri ithal hakkı:
 - (i) Ev Sahibi Ülkede ikamet etmeye başladıktan sonraki altı ay içinde, mobilyaları, ev eşyaları ve kişisel eşyaları. Bu tür malzemeler, gümrük vergisi veya uygulanabilir başka bir vergi ödenmeksizin iç piyasada satışa sunulmaz. Ev Sahibi Ülke Hükümeti, ilgili Görevli tarafından doğrulanan ve Ofis tarafından desteklenen altı aylık sürenin uzatılması veya bu süreden feragat edilmesi yönündeki talepleri dikkate alır;

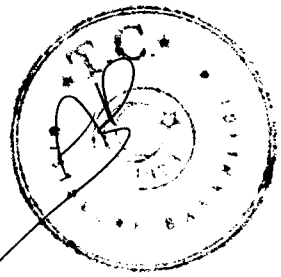
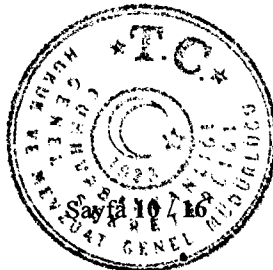

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

UN-HABITAT

- (ii) Mevcut Hükümet düzenlemelerine uygun olarak, her seferinde bir motorlu taşıt. Bu hüküm uyarınca ithal edilen motorlu taşıtlar, Ev Sahibi Ülkenin yürürlükteki düzenlemelerine tabi olarak, ithal edildikten sonra Ev Sahibi Ülkede satılabilir.
- (iii) Mevcut Hükümet düzenlemelerine uygun olarak, hediye veya satış için değil, kişisel kullanım veya tüketim için içki, tütün ve gıda maddeleri de dâhil olmak üzere makul miktarlarda belirli maddeler;
- (j) Türk vatandaşı olmamaları veya Türkiye'de daimî ikamet etmemeleri koşuluyla, bir motorlu taşıtın yurt içinden satın alınmasında katma değer vergisi, özel tüketim vergisi ve ilgili diğer vergilerden ve motorlu taşıtlar vergisinden muafiyet. Bu tür araçlar, uygulanabilir herhangi bir vergi ödenmeksizin iç piyasada satılamaz.
- (k) Türkiye'deki görevlerini tamamladıktan sonra, motorlu taşıtlar da dahil olmak üzere mobilyalarını, ev eşyalarını ve kişisel eşyalarını vergi ve harç ödemeden ihraç etme hakkı.
- (l) Kendileri ve Bakmakla Yükümlü Oldukları Aile Üyeleri için, Ev Sahibi Ülke vatandaşlarından daha az elverişli olmayan koşullarda, Ev Sahibi Ülkede gerekli olan ilgili eğitim ve mesleki niteliklerin elde edilmesini sağlayan lisansüstü ve lisans sonrası dereceler ve ilgili eğitimler almak amacıyla, bu tür kurumlar için geçerli giriş koşullarına uygun olarak üniversitelere ve diğer yüksek öğrenim kurumlarına erişim hakkı.
- (m) Kendileri ve Bakmakla Yükümlü Oldukları Aile Üyeleri için, seyahat sırasında Ev Sahibi Ülkedeki havalimanlarında pasaport kontrolü de dâhil olmak üzere diplomatik kanalları kullanma hakkı.
2. Ev Sahibi Ülkedeki Türk uyruklu Görevliler veya daimî ikamet izni sahipleri, Ev Sahibi Ülkenin Genel Sözleşme'ye koyduğu çekincelere tabi olarak, sadece Genel Sözleşme'nin V. maddesinin 18. Bölümünde öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanırlar.
3. Genel Sözleşme'nin V. maddesinin 17. Bölümü hükümleri uyarınca, Yetkili Makamlar, Ofise atanan Görevlilerin isimleri hakkında düzenli olarak bilgilendirilir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Madde XIII **Ofis Başkanı**

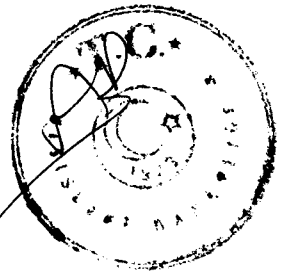
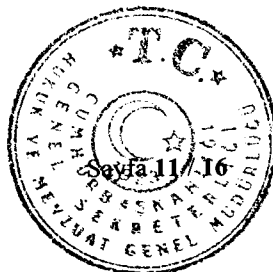
1. İşbu Anlaşma'nın XII. maddesi hükümlerine hâlel getirmeksizin, Ofis Başkanı ve P5 ve üstü seviyedeki görevliler Ev Sahibi Ülkede ikamet ettikleri süre boyunca Ev Sahibi Ülkenin vatandaşı veya daimî mukimi olmamaları koşuluyla, Genel Sözleşme'nin 19. Bölümü uyarınca diplomatik temsilcilere tanınan ayrıcalık, bağışıklık ve kolaylıklardan yararlanır. Bu şahısların isimleri diplomatik listeye dahil edilir.
2. İşbu XIII. maddenin 1. fıkrasında belirtilen ayrıcalık, bağışıklık ve kolaylıklar, ilgili Görevlilerin Bakmakla Yükümlü Oldukları Aile Üyelerine de tanınır.
3. Türk vatandaşı olan veya Ev Sahibi Ülkede daimî ikamet eden Görevliler, Ev Sahibi Ülke'nin Genel Sözleşme'ye koyduğu çekincelere tabi olmak kaydıyla, yalnızca Genel Sözleşme'nin V. Maddesinin 18. Bölümünde öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanırlar.

Madde XIV **Görevli Uzmanlar**

1. Ofisteki Görevli Uzmanlara Genel Sözleşme'nin VI. ve VII. maddelerinde belirtilen ayrıcalıklar, bağışıklıklar ve kolaylıklar tanınır.
2. Ofisteki Görevli Uzmanlara, Ofis tarafından kendilerine ödenen maaşlar ve diğer ücretler için vergi muafiyeti tanınır ve Taraflar arasında üzerinde mutabık kalınabilecek ilave ayrıcalıklar, bağışıklıklar ve kolaylıklar sağlanabilir.
3. Ev Sahibi Ülkedeki Türk uyruklu Görevli Uzmanlar, Genel Sözleşme'nin VI. ve VII. maddeleri kapsamına giren bu ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanırlar.

Madde XV **Hizmet Gerçekleştiren Kişiler**

Hükümet, Bölge Ofisi için tüm Hizmet Gerçekleştiren Kişilere, Birleşmiş Milletler için resmi sıfatlarıyla söyledikleri veya yazdıkları sözler ve gerçekleştirdikleri eylemlerle ilgili olarak yasal işlemlerden bağışıklık tanır; bu bağışıklık, Bölge Ofisi ile ilişkilerinin sona ermesinden sonra da tanınmaya devam eder. Bu bağışıklık, söz konusu kişilerin Birleşmiş Milletler için hizmetlerinin ifası dışında yaptıkları herhangi bir eylem için geçerli olmaz. Türk vatandaşlarına veya Ev Sahibi Ülkede daimî ikamet edenlere böyle bir statü verilemez.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Madde XVI ***Bağışıklıktan Feragat***

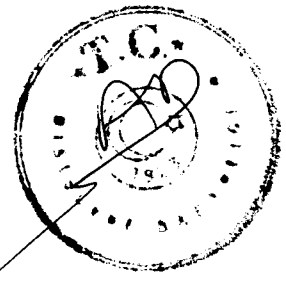
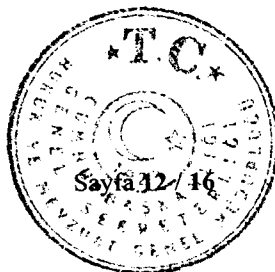
İşbu Anlaşma'nın XII. maddesinden XVI. maddesine kadar belirtilen ayrıcalıklar, bağışıklıklar ve kolaylıklar ilgili şahıslara kişisel faydaları için değil, Birleşmiş Milletlerin menfaati için sağlanmaktadır. Genel Sekreter, bağışıklığın adaletin tecellisini engelleyeceğine ve Birleşmiş Milletlerin menfaatine hanel getirmeksizin bağışıklıktan feragat edilebileceğine kanaat getirdiği her durumda, bu şahısların bağışıklığından feragat etme hakkı ve sorumluluğuna sahiptir.

Madde XVII ***Ev Sahibi Ülkeye giriş, çıkış ve Ev Sahibi Ülke içinde dolaşım ve kalış***

1. Hükümet, işbu Anlaşmanın XII ila XV. maddelerinde atıfta bulunulan tüm kişilerin Ev Sahibi Ülkeye engelsiz girişini, çıkışını, ülkede kalışını ve serbest dolaşımını kolaylaştırmak ve sağlamak için gerekli tüm tedbirleri alır.
2. Hükümet, stajyerler de dahil olmak üzere, Ofis için veya Ofisle bağlantılı olarak resmi görevler, çalışmalar ve faaliyetler yürüten tüm diğer kişilerin Ev Sahibi Ülkeye giriş ve çıkışlarını, ülkede kalışlarını ve serbest dolaşımlarını kolaylaştırmak için elinden geleni yapar.

Madde XVIII ***Birleşmiş Milletler Seyahat Belgesi, Sertifikalar ve Vizeler ve İkamet İzinleri***

1. Hükümet, Görevlilere verilen Birleşmiş Milletler Seyahat Belgesi'ni geçerli bir seyahat belgesi olarak tanır ve kabul eder.
2. Genel Sözleşme'nin VII. maddesi, 26. Bölümü hükümleri uyarınca, Yetkili Makamlar, Birleşmiş Milletler işi için seyahat eden Görevli Uzmanlara ve diğer kişilere verilen Birleşmiş Milletler sertifikasını tanır ve kabul ederler.
3. İşbu Anlaşma'da atıfta bulunulan tüm kişilere hızlı seyahat kolaylıkları tanınır. İşbu Anlaşma'da atıfta bulunulan kişiler ile Bakmakla Yükümlü Oldukları Aile Üyeleri ve Ofisin resmi çalışma ve faaliyetleri ile bağlantılı olarak Ofise davet edilen diğer kişiler için vizeler, giriş izinleri veya belgeleri ile gerekli olduğu hallerde ikamet izinleri ücretsiz ve olabildiğince ivedi şekilde sağlanır.
4. Hükümet ayrıca, diğer Birleşmiş Milletler seyahat belgeleri hamillerine gerekli vizelerin verilmesini kolaylaştırmayı kabul eder.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Madde XIX **Kimlik Kartları**

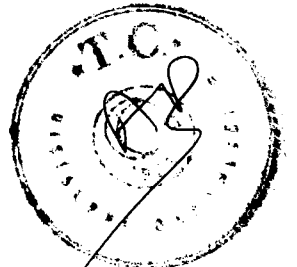
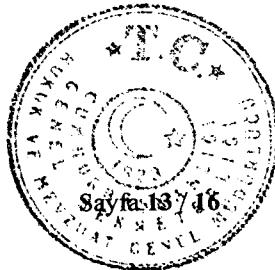
1. Ev Sahibi Ülke, kural ve düzenlemeleri uyarınca, Ofis bünyesindeki tüm Görevliler, Görevli Uzmanlar, Hizmet Gerçekleştiren Kişiler ve onların Bakmakla Yükümlü Oldukları Aile Üyeleri için uygun kimlik kartları düzenler.
2. Ofiste geçici olarak görevlendirilen diğer tüm şahıslara, Ev Sahibi Ülkenin kural ve düzenlemelerine göre geçici bir görevlendirme belgesi verilebilir.
3. Yetkili Makamların yetkili bir görevlisinin talebi üzerine, işbu XIX. maddenin 1. ve 2. fıkrasında atıfta bulunulan kişilerin kimlik kartlarını teslim etmemek şartıyla ibraz etmeleri gerekir.

Madde XX **Bayraklar, Amblem ve İşaretler**

Ofis, BM-Habitat'ın bayrağını, logosunu, amblemini ve işaretlerini Ofis Binalarında ve resmi amaçlarla kullanılan taşıtlarda gösterme hakkına sahiptir.

Madde XXI **Sosyal Güvenlik**

1. Birleşmiş Milletler ve Hükümet, Birleşmiş Milletler Görevlilerinin kapsamlı bir sosyal güvenlik planı oluşturan VI. Maddesi dâhil Birleşmiş Milletler Personel Yönetmeliği ve Kuralları'na tabi olmaları nedeniyle, Birleşmiş Milletler ve Görevlilerinin, uyruklarına bakılmaksızın, Ev Sahibi Ülkenin zorunlu sigortalılık ve Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal güvenlik planlarına zorunlu katkılara ilişkin kanunlarından muaf tutulacakları konusunda mutabıktır.
2. İşbu XXI. maddenin hükümleri, Türkiye Cumhuriyeti'nde istihdam edilmedikleri veya serbest meslek sahibi olmadıkları ya da Türkiye Cumhuriyeti'nden sosyal güvenlik yardımı almadıkları sürece Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Üyelerine *mutatis mutandis* uygulanır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Madde XXII

Aile üyeleri için işgücü piyasasına erişim ve ev çalışanlarına vize ve ikamet izni verilmesi

1. Yetkili Makamlar, görev yeri Ev Sahibi Ülkede bulunan Ofise atanan Görevlilerin Bakmakla Yükümlü Oldukları Aile Üyelerine çalışma izni verir. Bu tür izinlerin verilmesiyle bağlantılı olarak Ev Sahibi Ülkenin düzenlemeleri geçerli olur. Birleşmiş Milletler veya ilgili başka bir Birleşmiş Milletler sistemi kuruluşu dışında kazanç getirici bir işle uğraştıkları sürece, ayrıcalıklar ve bağışıklıklar bu işle ilgili olarak uygulanmaz. Birleşmiş Milletler veya ilgili başka bir Birleşmiş Milletler sistemi kuruluşu ile kazanç getirici bir iş yapılması durumunda, ilgili Ev Sahibi Ülke Anlaşması'nda belirtilen ayrıcalıklar ve bağışıklıklar uygun şekilde uygulanır.
2. Yetkili Makamlar, Görevlilerin ev çalışanlarına vize ve ikamet izinleri ile gerektiğinde diğer belgeleri mümkün olan süratle verir.

Madde XXIII

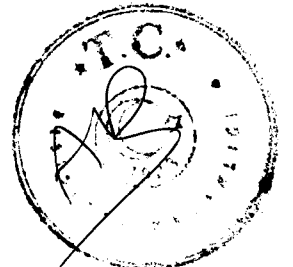
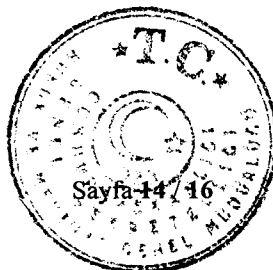
Yetkili Makamlarla İş Birliği

1. İşbu Anlaşma ile tanınan ayrıcalıklar ve bağışıklıklara hanel getirmeksizin, bu ayrıcalıklardan, bağışıklıklardan ve kolaylıklardan yararlanan tüm kişilerin Ev Sahibi Ülkenin yasalarına ve düzenlemelerine saygı göstermek ve Ev Sahibi Ülkenin iç işlerine karışmamak görevidir.
2. BM-Habitat, işbu Anlaşma'da atıfta bulunulan ayrıcalıklara, bağışıklıklara ve kolaylıklara hanel getirmeksizin, adaletin düzgün bir şekilde uygulanmasını kolaylaştırmak, polis düzenlemelerine uyulmasını güvence altına almak ve işbu Anlaşma'da atıfta bulunulan kişilere tanınan kolaylıklar, ayrıcalıklar ve bağışıklıklarla bağlantılı olarak herhangi bir suiistimalin meydana gelmesini önlemek için Yetkili Makamlarla her zaman iş birliği yapar.

Madde XXIV

Ek Anlaşmalar

1. Ofis ile ilgili idari ve mali nitelikteki düzenlemeler, uygun olduğu şekilde ek anlaşmalarla yapılır.
2. Taraflar, Tarafların uygun görebileceği diğer ek anlaşmaları akdedebilirler.
3. Tarafların üzerinde mutabık kalabilecekleri diğer ek anlaşmalar XXVI. maddede öngörülen aynı yasal prosedüre uygun olarak yürürlüğe girer.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

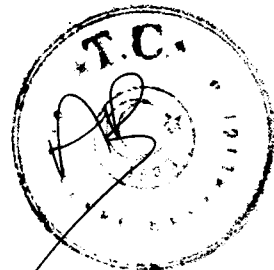
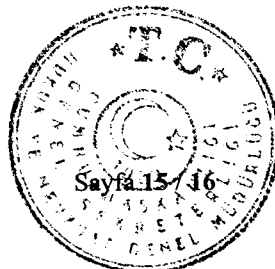

Madde XXV *Uyuşmazlıkların Çözümü*

1. BM-Habitat, aşağıda kaydedilen durumlara yönelik uygun çözüm yolları için hükümler koyar:
 - (a) Ofis dâhil olmak üzere BM-Habitat'ın taraf olduğu özel hukuk niteliği taşıyan sözleşmelerden veya diğer uyuşmazlıklardan kaynaklanan uyuşmazlıklar;
 - (b) Genel Sekreter tarafından böyle bir bağışıklıktan feragat edilmemişse, resmi görevlerinden dolayı bağışıklıktan yararlanan bir Görevliyi ilgilendiren uyuşmazlıklar.
2. İşbu Anlaşma'nın veya herhangi bir ek anlaşmanın uygulanması veya yorumlanmasından kaynaklanan veya bunlara ilişkin olan herhangi bir uyuşmazlık, Taraflar arasında istişare ve müzakereler yoluyla çözülür. Bu istişare ve müzakereler uyuşmazlığın süratle çözülmesini temin etmek amacıyla iyi niyetle yürütülür.
3. Taraflar arasında işbu Anlaşma'dan kaynaklanan veya işbu Anlaşma ile ilgili olan, müzakere veya üzerinde anlaşmaya varılan başka bir çözüm yolu ile çözülmeyen herhangi bir uyuşmazlık, Taraflardan birinin talebi üzerine, üç hakemden oluşan bir Hakemlik Mahkemesine sunulur. Her bir Taraf bir hakem atar ve bu şekilde atanan iki hakem, Mahkeme başkanı olacak üçüncü bir hakemi atar. Tahkim talebinden itibaren otuz gün içinde, bir Taraf hakem atamadıysa veya iki hakemin atanmasından itibaren on beş gün içinde üçüncü hakem atanmadıysa, Taraflardan herhangi biri Uluslararası Adalet Divanı Başkanından atıfta bulunulan hakemi atamasını isteyebilir. Hakemlik Mahkemesi, herhangi iki hakemin tüm amaçlar için yeterli çoğunluk oluşturması ve tüm kararların herhangi iki hakemin mutabakata varmasını gerektirmesi koşuluyla kendi prosedürlerini belirler. Mahkemenin masrafları, Hakemlik Mahkemesi tarafından tayin edildiği şekilde Taraflarca karşılanır. Tahkim kararı, esas alınan gerekçelerin bir beyanını içerir ve Taraflar üzerinde nihai ve bağlayıcıdır.

Madde XXVI *Nihai Hükümler*

1. İşbu Anlaşma'da, Anlaşma'nın Tarafları arasında yazılı mutabakat ile değişiklik yapılabilir. Her bir Taraf, bu fıkra kapsamında diğer Tarafça ileri sürülen herhangi bir öneriyi, tam ve anlayışlı bir şekilde değerlendirir ve bu şekilde Taraflarca ortaklaşa olarak üzerinde mutabık kalınan herhangi bir değişiklik, işbu XXVI. maddenin 4. fıkrasında öngörülen aynı yasal usul uyarınca yürürlüğe girer.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

UN-HABITAT

2. İşbu Anlaşma, herhangi bir Tarafın, diğerine diplomatik kanallarla yazılı bildirimde bulunmasıyla sona erdirilebilir ve böyle bir bildirimin alındığı tarihten altı (6) ay sonra sona erer. Bu tür bir sona erdirmeye bildirimine bakılmaksızın, işbu Anlaşma, Anlaşma uyarınca üstlenilen tüm yükümlülüklerin tam olarak yerine getirilmesine veya sona erdirilmesine kadar yürürlükte kalır.
3. Hükümet tarafından üstlenilen yükümlülükler, işbu Anlaşma'nın sona ermesinden sonra, Ofis ve işbu Anlaşma mucibince Ofise atanan Görevlilerin mallarının, fonlarının ve varlıklarının bir düzen dahilinde geri alınmasına olanak vermek amacıyla gerekli olduğu ölçüde devam eder.
4. İşbu Anlaşma her iki Tarafın imzasına tabidir. İşbu Anlaşma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin, Birleşmiş Milletlere, Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin yerine getirildiğini bildirdiği günü izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

YUKARIDAKİ HUSUSLAR MUVACEHESİNDE, Tarafların usulünce atanmış temsilcileri olan aşağıda imzası bulunanlar, işbu Anlaşma'yı İstanbul'da 14 Aralık 2024 tarihinde Türkçe ve İngilizce dillerinde ikişer asıl nüsha olarak, her iki metin eşit derecede geçerli olmak üzere imzalamışlardır. Yorumda farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA

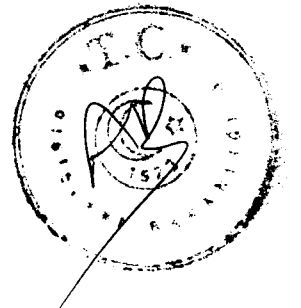
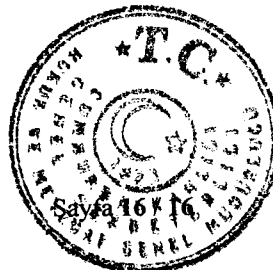
Murat KURUM

**Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve
İklim Değişikliği Bakanı**

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ADINA

Ana Claudia ROSSBACH

**Genel Sekreter Yardımcısı ve İcra
Direktörü, BM-Habitat**

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

UN-HABITAT

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE

AND

THE UNITED NATIONS REPRESENTED BY THE UNITED NATIONS
HUMAN SETTLEMENTS PROGRAMME
(UN-HABITAT)

CONCERNING THE ESTABLISHMENT OF THE REGIONAL OFFICE OF
UN- HABITAT IN THE REPUBLIC OF TÜRKİYE FOR EASTERN EUROPE
AND CENTRAL ASIAN COUNTRIES

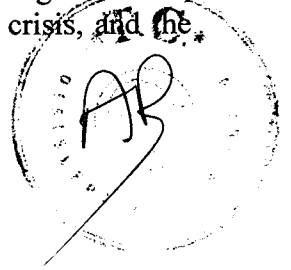
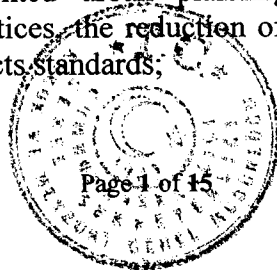
CONSIDERING THAT the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations was adopted by the General Assembly of the United Nations on 13 February 1946, to which Türkiye acceded on 22 August 1950 with reservations.

WHEREAS, the United Nations Human Settlements Programme (hereinafter referred to as "UN-Habitat"), is the coordinating agency within the United Nations System for human settlement activities and, in collaboration with governments, is responsible for promoting and consolidating collaboration with all partners in the implementation of the Sustainable Development Goals (SDGs), in particular, Goal 11 of "Making cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable", as well as focal point for the monitoring, evaluation and implementation of the New Urban Agenda adopted during the United Nations Conference on Housing and Sustainable Urban Development (Habitat III), in Quito, Ecuador, 2016;

WHEREAS, THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE, (hereinafter referred to as the "Government"), is particularly interested in sustainable urbanization and in strengthening cooperation with United Nations agencies, and is willing to implement the recognized principles for the improvement of urban development, the housing conditions, the production of quality and safe public spaces, and the provision of affordable and adequate housing for all;

WHEREAS, the Government intends to make the right and access to decent housing a major lever for industrialization, job creation, human and social development in the Republic of Türkiye, and the region (Eastern Europe and Central Asia);

WHEREAS, it is the willingness of the Government to pursue the provision of disaster resilient urban planning and strategies, promoting smart city policies and strategies, the decentralization of climate oriented urban planning, participatory local governance, promulgation of Zero Waste practices, the reduction of urban disorders and crisis, and the construction of housing that respects standards;

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

UN-HABITAT

WHEREAS, the Government intends to institutionalize the representation of UN-Habitat to consolidate the possibilities of triangular, south-south, and international cooperation, and to benefit from the support of the United Nations System for the implementation of public policies, programs, initiatives, and plans to promote sustainable, inclusive, peaceful, and equitable human settlements development;

WHEREAS, UN-Habitat and the Government, (hereinafter collectively referred to as "the Parties" and individually a "Party"), held consultations on the establishment of a Regional UN-Habitat Office in the City of Istanbul, in the Republic of Türkiye for Eastern Europe and Central Asian Countries;

WHEREAS, the Parties are desirous to place on record and formalize by means of this Agreement all matters pertaining to the establishment and functioning of the Regional UN-Habitat Office in the Republic of Türkiye for Eastern Europe and Central Asian Countries;

NOW, THEREFORE, the Parties have entered into this Agreement in a spirit of friendly cooperation:

Article I *Definitions*

1. For the purposes of this Agreement:

- (a) "Host Country" means the Republic of Türkiye;
- (b) "Office" means the UN-Habitat Regional Office in the Republic of Türkiye for Eastern Europe and Central Asian Countries;
- (c) "Head of Office" means the United Nations official who is in charge of the Office;
- (d) "Officials of the Office" means all UN-Habitat staff members assigned to service the Office, irrespective of nationality, with the exception of those who are locally recruited and paid hourly rates, as provided for in United Nations General Assembly resolution 76 (1) of 7 December 1946;
- (e) "Experts on Mission" means persons, other than Officials of the Office, performing missions at the request of, or on behalf of, the Office;
- (f) "Persons Performing Services" means persons, including service contractors, operational experts, volunteers under assignment by the United Nations Volunteers Programme (a United Nations organization) and consultants performing services for the Office;
- (g) "General Convention" means the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations adopted by the General Assembly on 13 February 1946, to which the Republic of Türkiye acceded on 22 August 1950, with certain

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

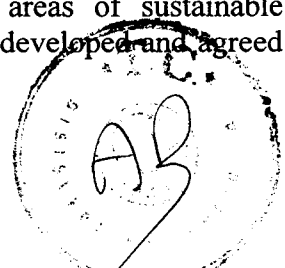
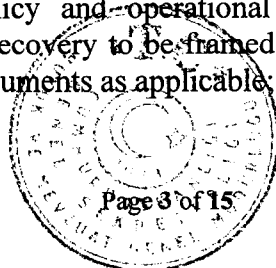
reservations;

- (h) “Competent Authorities” means Host Country's Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change, the Host Country's Ministry of Foreign Affairs, or other relevant authorities under the laws and regulations of the Host Country;
- (i) “Premises of the Office” means the building or part of building occupied permanently or temporarily by the Office, authorized upon the written agreement of the Parties.
- (j) “Archives of the Office” means all records, correspondence, documents, manuscripts, emails, computer records, still and motion pictures, film and sound recordings belonging to or held by the Office in the performance of its functions;
- (k) “Property of the Office” means all property, including funds, income and other assets belonging to the Office or held or administered by the Office in furtherance of the functions of the Office;
- (l) “Secretary-General” means the Secretary-General of the United Nations;
- (m) Telecommunications” means any emission, transmission or reception of written or verbal information, images, sound or information of any nature by wire, radio, satellite, optical, fibre or any other electronic or electromagnetic means; and
- (n) “Dependent Family Members” means the spouse or children under 21 years of age of an Official and children and immediate relatives who are economically dependent on an Official of the Office.

Article II *Establishment of the Office*

1. The Office shall be established in the city of Istanbul, in the Republic of Türkiye, to carry out the functions of providing strategic guidance and representation of UN-Habitat in the Eastern European and Central Asian Countries and in the Republic of Türkiye and to obtain the support of the Government in the implementation of the 2030 Agenda and the New Urban Agenda and all mandated activities including the following;

- (a) Providing leadership and strategic thinking to identify emerging development challenges and priorities;
- (b) Providing normative/policy and operational support in the areas of sustainable urbanization and urban recovery to be framed within mutually developed and agreed Country Programme Documents as applicable; and

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

UN-HABITAT

- (c) Supporting the United Nations Sustainable Development Group on the United Nations Sustainable Development Cooperation Frameworks and collaborating with the United Nations development system in joint programming, coordination and partnership building in the Republic of Türkiye and at regional level.

2. The Office shall be provided to UN-Habitat by the Government to host and coordinate all UN-Habitat's ongoing and future initiatives in the Republic of Türkiye, in partnership with Government institutes and other relevant stakeholders such as the Zero Waste Foundation including following:

- (a) The Zero Waste initiative;
- (b) Implementation of UN-Habitat's "Global Urban Monitoring Framework" in cities;
- (c) Monitoring the implementation of the New Urban Agenda and supporting the preparation of national progress reports;
- (d) Smart city strategies, Actions and Implementations;
- (e) Determination of National Urbanization Strategies;
- (f) Establishing disaster-resistant urban planning and strategies;
- (g) Activities to combat Desertification;
- (h) Disaster-Resilience Cities;
- (i) Local climate actions;
- (j) SDGs Cities and Voluntary Local Reviews;
- (k) Urban Recovery in areas affected by the earthquakes;
- (l) Support and collaboration with the Turkish Local Administrations;
- (m) Youth and Ethnosports in collaboration with the World Ethnosport Confederation.

Article III

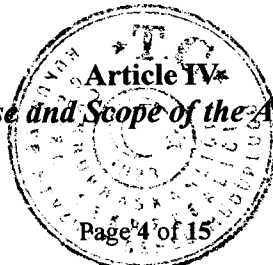
Juridical Personality

1. The Office shall possess juridical personality in the Republic of Türkiye. It shall have the capacity:

- (a) to contract;
- (b) to acquire and dispose of immovable and movable property;
- (c) to institute legal proceedings.

2. For the purposes of this Agreement, the Office shall be represented by the Head of the Office or his/her designated official.

Article IV
Purpose and Scope of the Agreement

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

UN-HABITAT

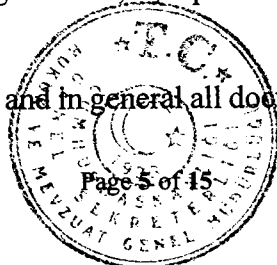
1. This Agreement regulates the status of the Premises of the Office, Officials, Experts on Mission and Persons Performing Services in the Host Country.
2. This Agreement sets out the arrangements necessary for the effective discharge of the functions of the Office. It does not set out the relationship and modalities of assistance rendered by the Office to the Host Country as part of its mandate.

Article V ***Application of the General Convention***

The General Convention shall be applicable to the Office, its property, funds and assets, and to its Officials, Experts on Mission and Persons Performing Services in the Host Country, without prejudice to the reservations made by the Host Country to the General Convention.

Article VI ***Inviolability of the Office***

1. The Premises of the Office shall be inviolable and its property, funds and assets, wherever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation and any other form of interference, whether by executive, administrative, judicial or legislative action.
2. No officer or official of the Host Country or person exercising any public authority within the Host Country, shall enter the Premises of the Office to perform any duties therein except with the consent of, and under the conditions approved by, the Head of Office. In case of a fire or other emergency requiring prompt protective action, the consent of the Head of Office to any necessary entry into the Premises of the Office shall be presumed, if he or she cannot be reached in time.
3. The Premises of the Office can be used for meetings, seminars, exhibitions and other related purposes which are organized by the Office, the United Nations or other related organizations.
4. The Premises of the Office shall not be used in any manner incompatible with the purpose and scope of this Agreement as set forth in Article IV.
5. Any building in the Republic of Türkiye which may be used upon the written agreement of the Parties for meetings, seminars, training courses, symposiums, workshops and similar activities organized by the Office shall be temporarily included in the Premises of the Office and shall be deemed to be covered by this Agreement for the duration of such meetings, training courses, symposiums, workshops and similar activities organized by the Office.
6. The Archives of the Office, and in general all documents and materials made available,

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

UN-HABITAT

belonging to or used by it, wherever located in the Host Country, and by whomsoever held, shall be inviolable.

7. The Framework Agreement between the United Nations and the Republic of Türkiye on Arrangements Regarding Privileges and Immunities and Certain Other Matters Concerning United Nations Conferences and Meetings Held in Türkiye dated 23 February 2011, shall be applicable to such activities and the Parties shall enter into ad hoc arrangements regarding organizational, financial, and other matters in relation to each meetings, seminars, exhibitions and similar activities held in Türkiye.

8. The United Nations shall have power to make regulations, operative within the Premises of the Office, for the purpose of establishing therein conditions necessary for the execution of the functions of the Office.

Article VII ***Security and Protection***

1. The Competent Authorities shall ensure the security and protection of the Premises of the Office and exercise due diligence to ensure that the tranquility of the Premises of the Office is not disturbed by the unauthorized entry of persons or groups of persons from outside or by disturbances in its immediate vicinity. If requested by the Head of the Office, the Competent Authorities shall provide necessary security services for the preservation of law and order in the Premises of the Office or in its immediate vicinity, and for the removal of persons therefrom.

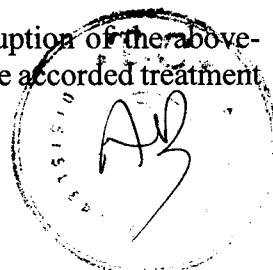
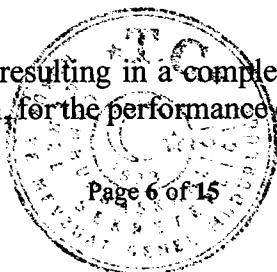
2. The Competent Authorities shall take effective and adequate action which may be required to ensure the appropriate security, safety and protection of persons referred to in this Agreement, in the discharge of their official functions or work for Office, indispensable for the proper functioning of the Office free from interference of any kind.

Article VIII ***Public Services***

1. The Competent Authorities shall facilitate, upon request of the Head of Office and under terms and conditions not less favorable than those accorded by the Government to any accredited diplomatic mission, access to the public services needed by the Office such as, but not limited to, utility, power and communications services.

2. In cases where public services referred to in this Article VIII, paragraph 1, above, are made available to the Office by the Competent Authorities or where the prices thereof are under their control, the rate for such services shall not exceed the lowest comparable rates accorded to accredited diplomatic missions.

3. In case of force majeure, resulting in a complete or partial disruption of the above-mentioned services, the Office shall, for the performance of its functions, be accorded treatment

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

UN-HABITAT

not less favourable than that accorded by the Host Country to any diplomatic mission.

4. The provisions of this Article VIII shall not prevent the reasonable application of fire protection or sanitary regulations of the Host Country.

Article IX *Communications Facilities*

1. The Office shall enjoy, for its official communications, treatment not less favorable than that accorded by the Host Country to any other government, including the latter's diplomatic mission, in the matter of priorities, rates and taxes on mails, cables, telegrams, radiograms, telephotos, telephone and other communication and press rates for information to the press and radio.

2. The Government shall secure the inviolability of the official communications of the Office, whatever the means of the communications employed, and shall not apply any censorship to such communications.

3. The Office shall have the right to operate communications and telecommunications equipment including electronic, high frequency radio and satellite facilities, and to use codes and to dispatch and receive correspondence by couriers and bags, which shall have the same immunities and privileges as diplomatic couriers and bags. The bags must bear visibly the United Nations emblem and may contain only documents or articles intended for official use, and the courier shall be provided with a courier certificate issued by the United Nations.

Article X *Property, Funds and Assets*

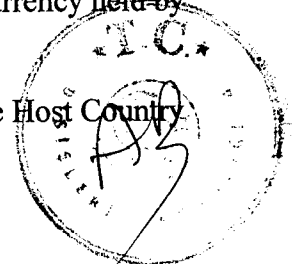
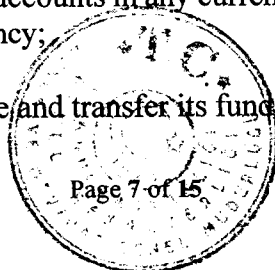
1. The Office, its property, funds and assets, wherever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of legal process except in so far as in any particular case United Nations has expressly waived its immunity. It is understood, however, that no waiver of immunity shall extend to any measure of execution.

2. The property, funds and assets of the Office shall be exempt from restrictions, regulations, controls and moratoria of any nature.

3. Without being restricted by financial controls, regulations or moratoria of any kind, the Office:

(a) may hold and use funds, currency or negotiable instruments of any kind and maintain and operate accounts in any currency and convert any currency held by it into any other currency;

(b) shall be free to receive and transfer its funds or currency from the Host Country

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

UN-HABITAT

to another country, or within the Host Country, to the United Nations or any other agency.

Article XI

Exemption from Taxes, Duties, Import or Export Restrictions

1. With respect to its official activities The Office, its assets, property, income, its operations and transactions shall enjoy:

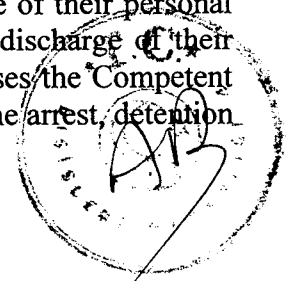
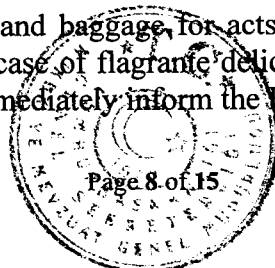
- a) Exemption from all direct taxes including but not limited to income tax, corporate income tax, motor vehicles tax and property tax, as well as indirect taxes, including but not limited to fee, stamp duty, special consumption tax (only related to purchases of goods by the Office from special consumption taxpayers), value added tax, and special communication tax. However, the Office will not claim exemption from rates, taxes or fees which are in fact no more than charges for public utility services rendered by the Competent Authorities or by a corporation under the laws and regulations of the Host Country at a fixed rate according to the amount of services rendered.
- b) Exemption from taxes and customs duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of articles imported or exported by the Office for its official use. It is understood, however, that articles imported under such exemption will not be sold in the Host Country into which they were imported except under conditions agreed with the Government of the Host Country.
- c) Exemption from all limitations and restrictions, including taxes and customs duties, on the import or export of publications, still and moving pictures, films, tapes, diskettes, compact disks and other similar media recordings imported, exported or published by the Office within the framework of its official activities.

Article XII

Officials

1. Officials of the Office shall enjoy the following privileges, immunities and facilities in the Host Country:

- (a) Immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity. Such immunity shall continue in force after termination of employment with the United Nations;
- (b) Immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal and official effects and baggage, for acts performed in the discharge of their functions except in case of flagrant delicto, and in such cases the Competent Authorities shall immediately inform the Head of Office of the arrest, detention

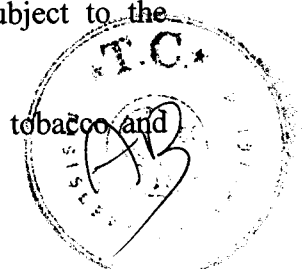
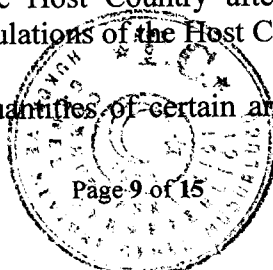

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

UN-HABITAT

- or seizure;
- (c) Exemption from any military service obligations or any other obligatory service in the Host Country.
 - (d) Exemption from taxation on the salaries and emoluments paid to them by the United Nations; exemption from taxation on all income and property, for themselves and for their Dependent Family Members, in so far as such income derives from sources, or in so far as such property is located outside the Host Country;
 - (e) Exemption, for themselves and their Dependent Family Members, from immigration restrictions or alien registration procedures;
 - (f) Exemption for themselves for the purpose of official business from any restriction on movement and travel inside the Host Country and a similar exemption for themselves and for their Dependent Family Members for recreation in accordance with arrangements agreed upon between the Head of Office and the Competent Authorities;
 - (g) In regard to foreign exchange including holding accounts in either local or foreign currencies, enjoyment of the same facilities as are accorded to members of diplomatic missions accredited to the Host Country;
 - (h) The same protection and repatriation facilities with respect to themselves and their Dependent Family Members as are accorded in time of international crisis to diplomatic envoys;
 - (i) The right to import for their personal use, free of any duties and all taxes (including value added and special consumption tax), prohibitions and restrictions on imports on the condition that they are not nationals of or permanent residents in the Host Country:
 - (i) Within six months of taking up residence in the Host Country, their furniture, household and personnel effects. Such material shall not be put on sale in the domestic market without paying customs duty or any other applicable tax. The Government of the Host Country shall give due consideration to any request for extension or waiver of the six-month period that is substantiated by the Official concerned and supported by the Office;
 - (ii) In accordance with existing Government regulations, one motor vehicle at a time. Motor vehicles imported in accordance with this provision may be sold in the Host Country after their importation, subject to the applicable regulations of the Host Country.
 - (iii) Reasonable quantities of certain articles including liquor, tobacco, and

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

UN-HABITAT

foodstuff, for personal use or consumption and not for gift or sale, in accordance with existing Government regulations;

- (j) Exemption from value added tax, special consumption tax, and other related taxes on the domestic purchase of one motor vehicle, and motor vehicle tax, on the condition that they are not nationals of or permanent residents in Türkiye. Such vehicles shall not be sold in the domestic market without paying any applicable tax.
- (k) The right, on completion of their functions in Türkiye, to export their furniture, house ware and personal effects, including motor vehicles, without duties and taxes.
- (l) For themselves and their Dependent Family Members, on terms not less favorable than citizens of the Host Country, the right of access to universities and other institutions of higher education, in accordance with the applicable entry requirements for such institutions, for the purpose of obtaining graduate and post-graduate degrees and related training leading to the attainment of the relevant educational and professional qualifications required in the Host Country.
- (m) For themselves and their Dependent Family Members the right to use diplomatic channels at the time of travel, including passport check, at airports in the Host Country.

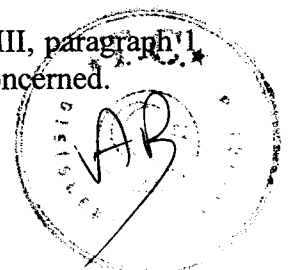
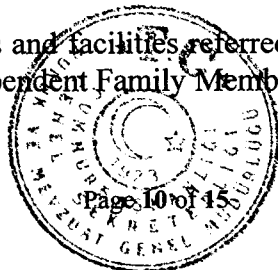
2. Officials of Turkish nationality or permanent residents of in the Host Country shall enjoy, only those privileges and immunities provided for in Article V Section 18 of the General Convention, subject to reservations established by the Host Country to the General Convention.

3. In accordance with the provisions of Article V, Section 17 of the General Convention, the Competent Authorities shall be periodically informed of the names of the Officials assigned to the Office.

Article XIII *Head of the Office*

1. Without prejudice to the provisions of Article XII of this Agreement, the Head of Office and officials at the P5 level and above shall enjoy during their residence in the Host Country the privileges, immunities and facilities granted to diplomatic envoys in accordance with Section 19 of the General Convention provided they are not nationals or permanent residents of the Host Country. Their names shall be included in the diplomatic list.

2. The privileges, immunities and facilities referred to in this Article XIII, paragraph 1 above shall also be accorded to Dependent Family Members of the Officials concerned.

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

UN-HABITAT

3. Officials of Turkish nationality or permanent residents of in the Host Country shall enjoy, only those privileges and immunities provided for in Article V Section 18 of the General Convention, subject to reservations established by the Host Country to the General Convention.

Article XIV ***Experts on Mission***

1. Experts on Mission for the Office shall be granted the privileges, immunities and facilities specified in Articles VI and VII of the General Convention.
2. Experts on Mission shall be granted exemption from taxation on the salaries and other emoluments paid to them by the Office, and may be accorded such additional privileges, immunities and facilities as may be agreed upon between the Parties.
3. Experts on Mission of Turkish nationality in the Host Country shall enjoy those privileges and immunities that come within the scope of Articles VI and VII of the General Convention.

Article XV ***Persons Performing Services***

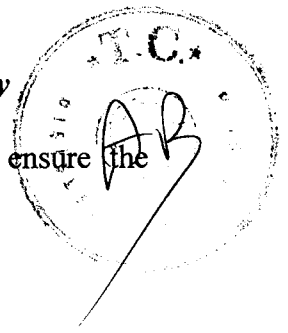
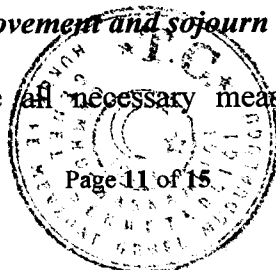
The Government shall grant all Persons Performing Services for the Regional Office immunity from legal process in respect of words spoken or written and acts performed by them in their official capacity for the United Nations, which shall continue to be accorded after termination of their engagement with the Regional Office. Such immunity shall not apply to any act done by such persons outside of the performance of their services for the United Nations. No such status may be granted to nationals or permanent residents of Türkiye in the Host Country.

Article XVI ***Waiver of Immunity***

Privileges, immunities, and facilities referred to in Articles XII through XVI of this Agreement are granted to the relevant persons in the interest of the United Nations and not for their personal benefit. The Secretary-General shall have the right and the duty to waive immunity of these persons, in any case where, in the Secretary-General's opinion, the immunity would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the interests of the United Nations.

Article XVII ***Entry into, exit from, movement and sojourn within the Host Country***

1. The Government shall take all necessary measures to facilitate and ensure the

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

unimpeded entry into, exit from, stay and free movement within the Host Country for all persons referred to in Articles XII through XV of this Agreement.

2. The Government shall do its utmost to facilitate the entry into and exit from, stay and free movement within the Host Country for all other persons, including interns, performing official functions, work and activities for, or in connection with, the Office.

Article XVIII

United Nations Laissez-Passer, Certificates and Visas and Residence Permits

1. The Government shall recognize and accept the United Nations laissez-passer issued to Officials as a valid travel document.

2. In accordance with the provisions of Article VII, Section 26 of the General Convention, the Competent Authorities shall recognize and accept the United Nations certificate issued to Experts on Mission and other persons travelling on the business of the United Nations.

3. All persons referred to in this Agreement shall be granted facilities for speedy travel. Visas, entry permits or licenses, where required, and residence permits shall be granted free of charge and fees as promptly as possible to the persons referred to in this Agreement, their Dependent Family Members and other persons invited to the Office in connection with the official work and activities of the Office.

4. The Government further agrees to facilitate the issuance of any required visas to the holders of other United Nations travel certificates.

Article XIX

Identification Cards

1. The Host Country shall issue, in accordance with its rules and regulations, appropriate identification cards to all Officials, Experts on Mission and Persons Performing Services of the Office and their Dependent Family Members.

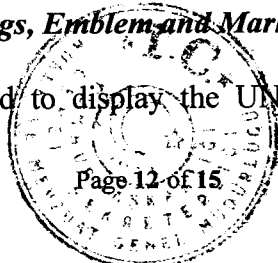
2. Any other persons temporarily assigned to the Office may be granted a temporary assignment note according to the rules and regulations of the Host Country.

3. Upon the demand of an authorized official of the Competent Authorities, persons referred to in this Article XIX, paragraphs 1 and 2 shall be required to present, but not to surrender, their identification cards.

Article XX

Flags, Emblem and Markings

The Office shall be entitled to display the UN-Habitat's flag, logo, emblem and

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

UN-HABITAT

markings in the Premises of the Office and on vehicles used for official purposes.

Article XXI
Social Security

1. The United Nations and the Government agree that, owing to the fact that Officials of the United Nations are subject to the United Nations Staff Regulations and Rules, including Article VI thereof, which establish a comprehensive social security scheme, the United Nations and its Officials, irrespective of nationality, shall be exempt from the laws of the Host Country on mandatory coverage and compulsory contributions to the social security schemes of the Republic of Türkiye.

2. The provisions of this Article XXI shall apply *mutatis mutandis* to the Dependent Family Members, unless they are employed or self-employed in the Republic of Türkiye or receive social security benefits from the Republic of Türkiye.

Article XXII
Access to the labour market for family members and issuance of visas and residence permits to household employees

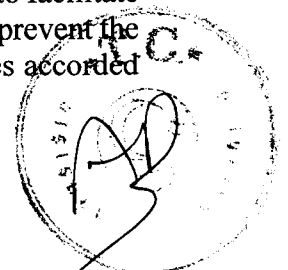
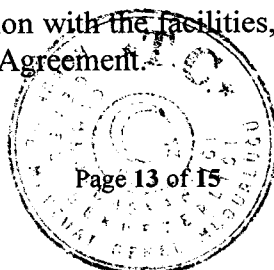
1. The Competent authorities shall grant working permits for Dependent Family Members of Officials assigned to the Office whose duty station is in the Host Country. The regulations of the Host Country shall apply in connection to granting of such permits. Insofar as they engage in gainful occupation, other than with the United Nations or any other related United Nations system organization, privileges and immunities shall not apply with respect to such occupation. In case of gainful occupation with the United Nations or any other related United Nations system organization, privileges and immunities stated in the relevant Host Country Agreement shall be applied as appropriate.

2. The Competent Authorities shall issue visas and residence permits and any other documents, where required, to household employees of Officials as speedily as possible.

Article XXIII
Cooperation with the Competent Authorities

1. Without prejudice to the privileges and immunities accorded by this Agreement, it is the duty of all persons enjoying such privileges, immunities and facilities to respect the laws and regulations of the Host Country, and not to interfere in the internal affairs of the Host Country.

2. Without prejudice to the privileges, immunities and facilities referred to in this Agreement, UN-Habitat shall cooperate at all times with the Competent Authorities to facilitate the proper administration of justice, secure the observance of police regulations and prevent the occurrence of any abuse in connection with the facilities, privileges and immunities accorded to persons referred to in the present Agreement.

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

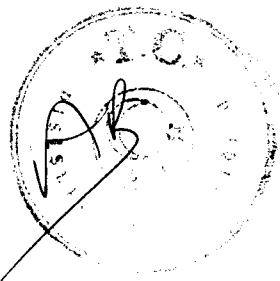
UN-HABITAT

Article XXIV
Supplemental Agreements

1. Arrangements for an administrative and financial nature concerning the Office shall be made by supplemental agreements, as appropriate.
2. The Parties may enter into any other supplemental agreements as the Parties may deem appropriate.
3. Any another supplemental agreements that the Parties may agree enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under Article XXVI.

Article XXV
Settlement of Disputes

1. UN-Habitat shall make provisions for appropriate modes of settlement for:
 - (a) Disputes arising out of contracts or other disputes of a private law character to which the UN-Habitat, including the Office, is a party;
 - (b) Disputes involving an Official, who by reason of their official position enjoys immunity, if such immunity has not been waived by the Secretary-General.
2. Any dispute concerning the application or interpretation of, arising out of or relating to, this Agreement or any supplemental agreements, shall be settled through consultations and negotiations between the Parties. Any such consultations and negotiations shall be carried out in good faith with a view to ensuring an expeditious settlement of the dispute.
3. Any dispute between the Parties arising out of, or relating to this Agreement, which is not settled by negotiation or another agreed mode of settlement, shall, at the request of either Party, be submitted to a Tribunal of three arbitrators. Each Party shall appoint one arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall appoint a third, who shall be the chairperson of the Tribunal. If, within thirty days of the request for arbitration, a Party has not appointed an arbitrator, or if, within fifteen days of the appointment of two arbitrators, the third arbitrator has not been appointed, either Party may request the President of the International Court of Justice to appoint the arbitrator referred to. The Tribunal shall determine its own procedures, provided that any two arbitrators shall constitute a quorum for all purposes, and all decisions shall require the agreement of any two arbitrators. The expenses of the Tribunal shall be borne by the Parties as assessed by the Tribunal. The arbitral award shall contain a statement of the reasons on which it is based and shall be final and binding on the Parties.

REPUBLIC OF TÜRKİYE
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
URBANIZATION AND CLIMATE CHANGE

UN-HABITAT

Final Provisions

1. This Agreement may be modified by written agreement between the Parties hereto. Each Party shall give full and sympathetic consideration to any proposal advanced by the other Party under this paragraph and any amendment mutually agreed upon by the Parties as such shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under paragraph 4 of this Article XXVI.
2. This Agreement may be terminated by either Party by written notice through diplomatic channels to the other and shall terminate six (6) months after receipt of such notice. Notwithstanding any such notice of termination, this Agreement shall remain in force until complete fulfilment or termination of all obligations entered into by virtue of this Agreement.
3. The obligations assumed by the Government shall survive the termination of this Agreement, to the extent necessary to allow orderly withdrawal of the property, funds and assets of the Office and Officials assigned to it by virtue of this Agreement.
4. This Agreement shall be subject to the signature of both Parties. This Agreement shall enter into force on the first day month following the day The Government of Republic of Türkiye has notified the United Nations that the necessary internal legal procedures required for its entry into force have been fulfilled.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly appointed representatives of the Parties, have signed the present Agreement in Istanbul on this 14 day of December 2024 in two original copies in Turkish and English languages, both equally authentic. In the case of a divergence in interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE REPUBLIC OF TÜRKİYE

Murat KURUM

Minister of Environment, Urbanization
and Climate Change of the
Republic of Türkiye

FOR THE UNITED NATIONS

Ana Claudia ROSSBACH

Under Secretary General and Executive
Director, UN-Habitat

